

Uudenkaupungin Sanomat.

Lauvantaina, Marraskuun 15 p:nä.

N:o 84

Uudessakaupungissa: Koko vuodelta 4: —, 1/2 v. 3: 15. 1/2, v. 2: 10. 1/2, v. 1: 15, kuukaudelta —: 40.
Muissa postikonttoreissa: Koko vuodelta 4: —, 1/2 v. 2: 17, kuukaudelta —: 41.
Yksityisnumerot maksavat 5 penniä.

Lehden ja kirjapainon konttori:
Rauhankatu 6, Alnenkatu 27. — Telefont 55.

Vastaava toimittaja:
Matti Lindström.

Lehti ilmootuu tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin aamulla.

Ilmoituksia vastaanotetaan lehden konttorissa ja on niiden hinta tekstin edellä 20 penniä ja tekstin jälkeen 15 penniä per kirjainta. — Kuolemanilmoitukset maksavat vähintään 3 m. sekä viikkim-, kihlaus- ja syntymäilmoitukset 1 m. 50 p. Viikkiläiset suomenkielellä ilman erä maksua.

Julkaisemme alempana rivi-mitan ilmoituksien mittamista varten. — Perittä-riviin menee noin 35—40 kirjainta.

1902

Varatuomari A. HOLMSTRÖM

Asianajaja.

Turku. Puhelin 772. Oikeudenkäyntiä, ulos-

J. E. Smidlundin jalkineilike
Vuorikatu N:o 8.

J. E. Smidlundin Skomakarefir
Högbergsgatan N:o 8.

V. t. Läänineläinlääkäri:

K. W. Henriksson Laitilassa (Kanttori Lindénin luona).

Kurssit.

Suomen Pankki 11 p. marraskuuta.

	Myynti-	Osto-
	kurssi.	kurssi.
	M. p.	M. p.
Pietari a/v.	267: 80.	266: 66 3/4
Lontoo a/v.	25: 36.	25: 20
3 kk.	—	25: —
Paris a/v.	100: 70.	99: 90
3 kk.	—	99: 40
Antwerpen a/v.	100: 60.	99: 80
3 kk.	—	99: 30
Berlin a/v.	123: 90.	123: 30
3 kk.	—	122: 30
Hanku a/v.	123: 90.	123: 30
3 kk.	—	122: 30
Lipekki a/v.	123: 90.	123: 30
3 kk.	—	122: 30
Frankfurt am Main a/v.	123: 90.	123: 30
3 kk.	—	122: 30
Amsterdam a/v.	209: 50.	—
3 kk.	—	206: 70
Tulholma.	139: 30.	138: 50
Kristiania a/v.	139: 30.	138: 40
Köpenhamina a/v.	139: 30.	138: 40

Venäjän rahan kurssi rautateillä, tullissa ja veronkannossa: 37 1/2 kop. markalta.

Sam. postissa, telegrafissa, kanavoissa sekä krunun, kaupunkien ja kuntain taksoissa 37 1/2 kop. markalta.

Kirkollisia ilmoituksia

25 Sunnuntaina Kolminaisuuden päivänä

saarnaa suomalaisen puolipäiväsaarnan klo 9 e. p.p. pastori R. E. Betterton, suomalaisen iltaisaarnan klo 4 j. pp. kirkkoherra C. W. Moos.

Kohti e. pp. kirkon satraasin varas-

toon.

Kohti j. pp. kirkolle.

Avioliittoon kuulutettu

Merimies Johannes Johansson Kotalah-

della Salustia ja merimiehen tytär Ellen

Fredrika Melin Uudestakaupungista. Meri-

mies Karl Alfred Sjöberg ja ent. palvelu-

seurattaja Ida Kristina Nordman, molemmat

Putsaaren Anttilasta.

Viikityt.

Marrask. 9 p. Renki Juho Reinhold

Helonen ja palvelijatar Maria Magdalena

Helonen. — Marrask. 11 p. Puusepän

ulosoppinut Zuba Arthur Lehtinen ja meri-

miehen tytär Silda Wilhelmina Wahros.

Kuolleet.

Heinäk. 31 p. Merimies Jjat Wirtanen,

jota hukui Bremenin lauant. 22. w. 10

t. 26 p.

Huveja.

Raittiusseura „Kasvi“

toimeenpanee

Yleisen iltaman

lyseon juhlasalissa sunnuntaina

t. k. 16 p. klo 7 i.p.

vaihtelevalla ohjelmalla, johon kuuluu esi-

telmä, vuorokeskustelua, ruokalausuntoa suo-

maksi ja ruotsiksi, koorilaulua, yhteislaulua

y. m.

Muutettu lähtöaika.

Hanko—Kööpenhamina—Hulli ja päinvastoin.

Voijunien kulkuajan ilmoitetun muuttamisen vuoksi tulevat höyrylaivat

Arcturus ja Polaris

ensi marraskuun 5 p:stä lähtien lähtemään seuraavina aikoina:

Hangosta joka **keskiviikko** klo 4 i.p. saapuen Kööpenhaminaan

aikaisin perjantai-aamuna yhtyen **mannermaajunaan.**

Hullista joka **keskiviikko** klo 4 i.p.

Kööpenhaminasta Suomeen joka **lauvantai** klo 11 a.p. käyden

Helsingissä kuten ennenkin.

Huom! Laivat saapuvat Hulliin joka sunnuntai ja vilosti pure-

taan ja lähetetään maanantaita vastaan yöllä saapuakseen oikeissa ajoin

markkinoille Newcastleen, Lontooseen, Manchesteriin j. n. e. Laivat va-

rustetaan ajanmukaisilla jäädytyslaitoksilla ensi kesäksi.

Sen lisäksi ryhtyy hyväksi tunnettu höyrylaiva

Urania

niin pian kuin mahdollista välittämään liikettä linjalla **Hanko—Köö-**

penhamina—Hulli ja päinvastoin joka toinen **lauvantai**, käyden

Suomen puolella myöskin **Turussa** niin kauvan kuin jääsuhteet myö-

ten antavat. Tarkemmin ilmoittaa

(S.S.I.16,448) **Suomen Höyrylaiva-Osakeyhtiö.**

U. T. Y:n

PERHE-ILTAMA

sunnuntaina 16 p:nä marrask. klo 1/2 8 i.p.

Ohjelma hauska.

HUOM! Samana päivänä pidetään kuu-

kauskokous klo 5 j. pp.

Seka-ilmoituksia.

Täten kutsutaan

kunnioittavimmin kaupungin arvois-

ia kansalaisia yleiseen kokoukseen

Lyseon juhlasaliin maanantaina

marraskuun 17 p:nä klo 7 j. pp.

neuvottelemaan apuvarojen keräämi-

sestä hätäkärsiville Pohjanmaalla.

Uusikaupunki, marraskuun 14 p.

1902.

S. Wihl. Roos.

Härmed inbjudas

stadens ärade medborgarinnor och

medborgare vänligast till allmänt

sammanträde i Lyceets festivitessal

måndagen den 17 dennes kl. 7

e. m. för att handlägga frågan om

insamlande af hjälp åt de nödlidande

i Österbotten.

Nystad, den 14 november 1902.

S. Wihl. Roos.

Vakuutus Osakeyhtiö

SKANDIA

myöntää Palo- ja Henkivakuutuk-

sia (jälkimmäisiä osuudella yhtiön

voittoon.)

Rahasto noin Smk. 57,000,000:—

Asiamiehiä:

U:kaupungissa: Gustaf Blom.

Porissa: Gustaf Sohlström,

Claes von Rehausen.

(S.S.I.14,906.)

Laskukaavoja

myytävänä

Kirjapainossa.

Phoenix.

Assurance Company.

Palovakuutusyhtiö Lontoossa

PERUSTETTU v. 1782,

myöntää vakuutuksia palova-

hinkoja vastaan määrättyillä

halvoilla vakuutusmaksuilla

kautta

P. Surakka.

Vahingot korvataan auliisti ja

nopeasti. (S.S.I.16,327)

Kirje Suomesta.

Tällä otjafkeella julkaisee „Göteborgs

Äftonblad" „lehden erityisen kirjeen-

vaikuttajan" lähettämän kirjoituksen, jota

on varustettu nimimerkillä S. R. Kirje

on, U. S:n mukaan, näin kuulova:

„Se, joka viime aikoina Suomessa

on voinut säilyttää kipinänsä terweltä

järkeä poliittisissa keskusteluissa, saa kiit-

tää onneansa. Niin suuri on tällä het-

tellä hämminki ja mielipiteiden epäse-

vyys, että todellakin joskus tuntuu siltä

kuin yhtäkkiä sijäläinen vaara turmiolli-

sempana kuin ukkonainen.

Kuinka se on mahdollista ja mistä

aikentuu wiha erimielisten kesken, tämä

jäälmätön wiha, joka ei tahdo ym-

märtää mitään, vaan yksinomaan tuo-

mita?

Yksi syy, pääsyy, on luonnollinen ja

selvä. Elämme liiallisessa rauhasa.

Yrjö Koskinen oli taipumaton puo-

luejohtaja, ja wiha häntä vastaan

ruotsinmielisten puolelta oli yhtä fi-

was jo ennen helmikuun manifestia.

Promulgatiooni lisäsi hänen ansio-

luettelonja isänmaantuntemuksen nimellä,

— nimellä, jolla samalta taholta en-

nen oli kunnioitettu Topeliusta ja Snell-

mania.

Samaan aikaan on suomalaiselta ta-

holta sytetty vastapuoluetta itsekääs-

tä onnen onkimisesta. Suurmuutoshla-

det kirjoittaa („Det svenska partiet“),

että ruotsalaisen puolueen nyt täytyy

muuttaa politiikkaansa, koska virat ru-

peavat luistamaan sen käsistä — fir-

joitus, johon ruotsinmielisetkin taholta

vastattiin asiallisesti ja jotenkain an-

tafästi.

Suomalaisen puolueen hajaantumisen

wanhoihin ja nuoriin oli sekin ta-

pahtunut aikoja ennen, ja vanhat tah-

toivat aina mielellään pitää nuoria

ruotsinmielisten hännäntantajina tahti

heiluvana häntänä. (Yrjö-Koskisen

„awoin kirje“). Vanhat eivät luota

nuoriin eikä nuoret wanhoihin, ruotsin-

mieliset epäilevät kaikessa suomenmieli-

siä, eivätkä nämä usko mitään hyvää

ruotsinmielisistä.

Ne henkilöt, jotka ilman ennakkoluu-

loja muodostavat poliittisen näkökan-

tansa, ja jotka ymmärtävät muidenkin

kuin vain omia mielipiteitänsä, ovat

tätä nythä Suomessa valittavan

harwalukijia.

Ellen olisi niin varmasti tunnettu

vastustuspuolueeseen kuuluvaksi, en to-

dellakaan rohkenisi julkisesti lausua sitä

uskoani, että Yrjö-Koskinen, J. R.

Danielson, A. Meurman, Uusi Suome-

tar y. m. toimivat rehellisen wafau-

mufen mukaan, etteivät he ole isän-

maantuntemustajia, eivätkä kenenkään tä-

tytrettä, vaan että oma wafamuus mää-

rää heidän menettelynsä. Tämänkal-

taisen puhe tuntuu nyt Suomessa kä-

sitteseen soveltumattomalta (contradic-

tion in adjecto) eikä ole sopuissuussa

surtean häwäistyspolitiikan kanssa.

Mutta tunnustaminen, että wasta-

puolueellakin on puhuttu tarkoitukset

— siitä emme pääse — on sittenkin

olewa enji astel jillä tiellä, jolle mei-

n. j. waltakunnan etujen ja Suomen pe-

rustuslajien välillä. Helmikuun mani-

festin kokonainen peruuttaminen ei ole

ajateltawissa. Mutta nythijissä oloissa

on pidettävä onnena, jos sen epämää-

räinen sijällys rajoitettaisiin. Ja sen-

tähde ei saa vastustusta ulottaa mah-

dottomiin, vaan täytyy päinvastoin

odottaa sijällysfokusta, mukautua

wälttämättömiin.

Näin sitä armellaan kotimaisten halli-

tusten piireissä. Ja vastustuspuolueen

fin kannalta täytyy myöntää, että tässä

ohjelmassa on järkeä — järkeä enem-

män kuin sydäntä, ja optimistinenhan

se on. Kuitenkaan ei enemmän opti-

mistinen kuin niiden, jotka luulewat was-

tutella saawansa asiat entisilleen.

Ufian laita näet, on se, että herkkäus-

toijuutta on hummallakin puolella.

Yleisiä uutisia.

— **Päätaputiden järjestämi-**

nen. Senaatti on määrännyt waltion

hätäapurahastoista 300,000 mk., on-

nettawaffi muun ohessa apurahoiksi

tai teollisuuslainoiksi talous- ja maan-

wiljelys- tai muille seuroille, hätäapu-

toimikunnille ja yksityisille henkilöille,

jotka kadon raskaimmin kohtauksissa

seuduissa joko toimesa olevain käsite-

ollisuusloukujen tai erikseen wäestölle

syntywän taloudellisen hädän lieventä-

miseksi järjestämät opetusta jellaisten

käsitöiden walmistuksessa, joille run-

sasta meneellä woiwaan odottaa, ja

toimivat työnantajina sanottujen käsi-

töiden walmistamista warten; kuitenkin

ehdolla että awustusten tai teoslainan

saaneet sitoutuwat, mikäli mahdollista

tarkotuksimukaisen opetus- ja työnan-

tajatoiminnan aikaansaamiseksi, järjes-

tämään toimenpiteensä yksissä neuwoin

waltiowaroilla palkattujen matkatar-

kastajain kanssa, jotka ovat welwollis-

et awustamaan apurahain saaneita

työwäimeiden hoinnissa ja käsitöwäime-

ten myymisessä.

— **Suomen sotawäen lajarmit.**

Ustuskoelmasa on julaistu Keija-

riidisen Majesteetin armollinen mää-

Arvoisille Tupakoitsijoille saamme suositella uutta paperossiamme

SAIMA

erittäin hyvänä ja kevytaineisena. Löytyy myytävänä kaikilla hyvinvarustetuilla kauppiaila.

Tukkuvarasto Uuttakaupunkia ja sen ympäristöä varten herroilla Lindén & Wallin.

P. C. Rettig & Co.

Kirjallisuutta ja taidetta.

Viitto,

Suomen Raunokirjailijaliiton julkaisu I.

Ruten muistetaan, päätti Suomen Raunokirjailijaliitto viime kättälwella ruweta toimittamaan omaa julkaisua, jota ilmeistyi mitkä mahdollista kunkin vuoden jouluksi. Tarkoituksen toteuttamista warten asetettiin toimittajafunkta, jonka johtajana on ollut Viiton puheenjohtaja, toht. A. W. Forsman. Sanomalehdissä olleilla lehtotukilla ja erityisillä kiertokirjeillä pyhdyttiin maan kaikkia suomenkelsiä wanhempia ja nuorempia kirjailijoita lähettämään kirjoituksia tähän julkaisuun. Niitä kuuluuun saapuneen harwinaisen runfas joukko, jota seikka puolestaan todistaa raunokirjailijoissa elämän wilftaan harrastuksen heidän yhydysteenään olemaa Viittoa kohtaan. Seuloamalla ja walitoimalla joukosta parhaat on toimittajafunkta saanut kokoon kirjoitusjoukon, josta tulee noin 15 painoarfin, 240 sivun kokoinen kirja. Sen nimeksi on hywästyttö „Viitto“, jota puolestaan wiittaa sekä julkaisija-seuran että itse kirjan tarkoitusseen. „Viitto“ on annettu maisteri P. rjö Weilin in kustannettawaksi. Tilauksilmoituksessa kirjoittaa kustantaja m. m.: Suomen Raunokirjailijaliitto, jonka päätarjoituksena on raunokirjailijien toiminnan elähyttämisen maasfamme, luulee tätä tarjoitusperää parhaiten edistämässä julkaisemalla oman äänenkannattajansa, jonka kautta se aika ajoin kokoo kiinnemäkki wimolia ja astuu lähemmäksi suuria yleisöä.

Sufluun ottamatta paria pienempää tilapäistä julkaisua se nyt ensi kerran tarjoo lukijafunknalle warfinaisen suurreman yhteistuotteen toiwoen saawuttawansa sille yleisön suosiollisen myötätuntoisuuden.

Raunokirjailijaliitto on tämän yrityksensä aineellisen toteuttamisen uskonut allekirjoittaneelle, jota Viiton nimeissä täten yleisölle tilattawaksi tarjoo puheenaolewan kirjallisen uutukaisen.

Useimmat yleisölle tunnetut kirjailijat owat tähän yhteistyöhön yhytneet. Koristeiksi tulee kirjaan joukko arkkitehti W. von Essenin warta wästen piirtämiä aistittaita osiikko- ja päätöskunvia.

Ransilehti valmistetaan tuwanweistäjä Emil Salosen sittä warten teleman kirjalluonnoksen mukaan. Paino ja paperi parasta mitä kotimaassa on saatavana.

Epäilemättä tulee teofesta sekä sifälästä että ulfoajultaan joulumarkkinain hienoisempia, joten myöskin uskolan toiwoa sen pääsewän niin warallisen kuin wähawaraisfin pöydälle.

Teofsen hinta on 2 mk. 50 p. tilattaessa ennen joulukuun 5 päivästä sekä kirjakaupoista ostettaessa 3 mk. Warmaanfin suomalaisen kirjallisuuden ystäwät rientäwät miehissä kannattamaan tätä kaikin puolin kiitettävää yritystä.

„Viiton“ yhteydessä kustantaja tarjoaa tilattawaksi onnistuneen walopainokunwan Elias Wönnrofin patfaasta. Sen koko on 46x61 senttim. ja hinta kirjan kansa tilattaessa etukäteen 1 mk. 50 p.

Sänen aisanja.

Wanha herra: „Mitä käwleet jateenwarjon kansa, poita-fent? Ehdän nyt jada eikä palsta päiwä?“ „Etki, että jateella ottaa isä sen, päiwäpaitteella taas käytkää äiti sittä. Minä woin jada jateenwarjon wain sillon, kun ilma on kuten tänään.“

Ulkomaalta.

Etelä-Afrikan awustaminen.

Englannin hallitus on osottanut, että se täyhellä todella aikoo antaa Etelä-Afrikalle apua. Päätti niittä kolmea miljoonaa, jotta rauhanosomuksen mukaan annetaan buureille ilman taitaifin mäsämisen welmoisuutta, on se parlamentilta pyhdyttö kahdessa miljoonaa puntaa, siis paria sataa milj. Suomen mkaa, joista annetaan alusfa korottomia ja sitten huokeakorkoissa lainoja häwitettyjen talojen uudestaan rakentamiseksi. Alihuone on yksimielisesti hywäksynyt tämän lainan.

Keskielustua mainittakoon puhe jonka siirtomaaministeri Chamberlain sen yhteydessä piti. Ministeri janoi haluawansa niin wähiällä ennakkoluuloilla kuin mahdollista lähteä matkalle. Hän janoi lähtewänä Etelä-Afrikkaan wahwalla päätöksellä kuulla kaikki, mitä senellään yhytyisellä edustajalla taikka millään korporatiollilla saattaa olla hänelle esitettävää. Mitä wankien taitaifin tuljetukseen tulee, niin on 24,000 miehestä jo 14,000 taitaifin Etelä-Afrikkaan tuljetettu, 7,000 ennätetään tuljettaa taitaifin ennen vuoden loppua, ja loput wiedään niin pian kuin se on mahdollista. Chamberlain janoi lähtewänä Etelä-Afrikkaan woibalkeen omin silmin päästä selwyhteen sen nyhyisistä oloista. Maan arwo Transwaalissa ja Dranjan siirtokunnassa on jodan jälkeen nousut. Elleiwät tähän saakka myhönneht warat riittä, niin siirtomaaministeri janoi empimättä esittämässä kahden miljoonan punnan lisälainaa lojalisteille. Englannin hallitus on sitoutunut antamaan wahingonkorwauksa Natalin lojalisteille sekä niille Kapmaan lojalistille alamaistille, jotka oliwat buurien ensi hyökkäyksen kautta wahintoa kärsineet. Kapinalistille ei sittä wästoin aiota antaa penniäkään korwaukseksi. Chamberlain päätti puheensa lausuen: „Mitä olemme wihollisellemme antaneet, sen olemme antaneet poliittasta ja inhimillisyydestä. On hywä poliitika, ettei näille ihmisille anneta syhtä tyhyttämättömyhteen, että heittä uudeelleen autetaan saawuttamaan entinen hywinwointinsa. Tulowaisiuden suhteen on oltawa optimisteja; uslokaamme tulowaisiuteen, niin tulowaisuus on muodostuwa toiwellemme mukaisiksi. Toimenpiteet, joihin on ryhdyttö järjestettyjen olojen aikaan saamiseksi, owat woittaneet rohkeimmafin toiweeni. Vähden Etelä-Afrikkaan harastaasti haluten unohtaa kaikki entiset riidat ja sillä ainoalla toiwolla, että woiifin heimolaiskansan yhydistää yhydeksi suureksi afrikalaisiksi kansaksi brittiläisen lipun alla.“

Chamberlainin puhetta terwehdyttiin wilkkaila suosionosotuksilla. Buurienraalit Botba ja Delarey, ynnä Transwaalin entinen warapresidentti Schalk Burger oliwat istunnossa läsnä. Muitten ajatusten mukana, joihin tämä puhe antaa aiheutta, emme woi olla suluttelewatta sittä kowaa kohtaloa, jota olojen palosta on tullut Kapmaan kapinallisten osaksi. Oikeastaan oli heillä jodasfa jalojin oja. Buurit puolustiwat omia kotiliefsiään, mutta Kapmaan kapinalliset wähytyttä kärsineitten waijensa ifamaata. Näinä itfensä uhraaneet hollantilaiset owat ainoat, jotka näistä rauhan juhlista ja teoista jädwät osattomiksi, wiesläpä saawat wäheudella kuitata uhraawaisiutensa.

Buurienraalit.

Ontoo, marrask. 12 p. Buurienraaleilla on ollut neuwottelu Chamberlainin kansa, jota kesti kaksi tuntia. Tästä keskusteltiin tilasta Transwaalissa, amsterdamlaisesta julistuksesta ja kenraalien käytköfesta kansainwäisellä matkallaan.

Balfour puhunut.

Ontoo, 10 p:nä. Guildhallissa lausui Balfour surunsa Salisburyyn eroasta ja ilonsa rauhanosomuksesta. Sisäpolitiikassa on koululakiehdotus tärkein. Etelä-afrikalainen jota on ollut wästauksena kahteen kysymykseen: 1) Onko Englannin kansa rauhan säilyttämisen wuofsi walmis jootaan ja kaikkien wähtämättömiin uhrauksiin? 2) Owaiko Englannin itsenäiset siirtomaat wämiit taisteilemaan waltakunnan etujen puolesta? Mitä taas kysymykseen: seuraako onnellista jootaa myöskin onnellinen rauha? tulee, uskoj puhuja woiwansa antaa hyviä toiwetta.

Intian tulunkiarwio.

Ontoo, 10 p:nä. Alihuoneessa esitti Intian waltiosyhteeri Hamilton Intian tulunkiarwion. Ylijäämä tuluwana finanssivuonna nousee 1,700,000 puntaan. Englannin poliittika rajamaihin on muuttumaton. Poliittika ei ole hyökkääwä ja nojautuu itsepuolustuksen periaatteeseen. Entisen emiirin kuolema ei millään tawalla ole koskenut niifin sopimuksiin, joita Englanti on tehnyt Weniän kansa molemmipuolifesta menettelytawasta eikä myöskään Englannin ja Afganistanin nyhyisen emiirin wälistä suhdetta.

Raiwosmiehen lakko Ransassa.

Wille, 10 p:nä. Noin 5,000 miestä on ryhtynyt taas työhön Basfin Nordin kivihiilikamiosissa.

Siirtolaistulwa Yhydywaltoihin.

Siirtolaistomisfioneeri Sargentin wuofiraportin mukaan saapui viime tilkuuden aikana, jota päättyi kesäkuun 30 p:nä Yhydywaltoihin 648,743 siirtolaista, joista 466,369 mieshenkilöä ja 182,374 naishenkilöä. Saapuneista oli 178,369 italialaista (42,379 enempi kuin edellisellä wuotena), 171,989 Itäwalta-Unkarista (58,599 enempi kuin edellisellä wuotena.) Useimmista Euroopan maista saapui viime tilkuuden ajalla enempi siirtolaista kuin edellisellä wuotena. Suomattamin wähenys tuli Irannin osalle, sillä sieltä saapui ainoastaan 29,138 henkeä eli 1,423 wähempi kuin edellisellä wuotena. Saapuneista siirtolaistista oli 162,188 jellaista, jotka eiwät osanneet lukea eikä kirjoittaa, mutta sittä luwusta oli 74,063 alle 14 vuoden ikäisiä.

Tämän johdosta huomauttaa komissioneeri Sargent kuinka ajan wähtima olisi käytkäntöön panna viime kongressin tekemä luku- ja kirjoitusaitoetus, jonka mukaan luku- ja kirjoitusaittoa ei waadittaisi alaitäisiltä, jotka

Anjovista, Hanhenmaksapasteijia, Sardiinia, Sparrista, Hummeria, Champignonina, Lohta, Frankfurtin makkaraa, Edamer-Juustoa, Saksan ja Krimmin Omenia Lindén & Wallin'illa.

Yleisöltä.

Ransankirjastoille maaseuduilla.

Koska Ranskanwalistus-seuran halusfa nyhyään on sekä „Bynnisen“ että „Antti ja Gewa Yhyströmin rahastot“, joidenka koroilla on autettawa ransankirjastoja maaseuduilla jaseura muualtakin päin saa wästanoittaa waroja tähän tarkoitukseen, saa toimikunta täten ilmoittaa, että seura 1903 wuoden kuluessa antaa noin kuusikymmentä 50 markan arwoista kirjalahjaa semmoisille, joto jo toimesfa olewille taikka juuri perustetuille, maaseutukirjastoille, jotka itse todistettawasti wuonna 1902 muista waroista owat käyttäneet wähyntäin 50 markkaa kirjawarastonfa lisäämiseen, eiwättä ainakaan wiiteen wuoteen tätä ennen ole seuralta saaneet kannatusta. Woibalkeen lahjan saada, pitää kirjaston olla joto kunnan taikka erityisen kirjastoseuran oma, jonka säännöistä selwästi käy ilmi, että kirjasto on tarjoitettu kaikkien kirjastopiirissa asuwien käytkettämäksi. Ne kirjastot, joista lainoja annetaan ainoastaan yhytyisten seurojen omille jäsenille koulukirjastot oppilaiden ja opettajafunknan tarpeeksi, ja ylipäänsä semmoiset kirjastot, jotka eiwät ole suurta yleisöä warten, eiwät woi lahjaa saada. Ne suomalaiset ja ruotsalaiset kirjastot, jotka tahtowat tulla huomioon otetuiksi, lähettäköt ennen ensi

halmiikuun 1 päivästä Ranskanwalistus-seuralle hakemuksen, jossa ilmoitetaan kirjaston perustamiswuofsi, kirjastoissa olewien nidosten lukumäärä ja rahasto (kirjojen kirjakauppahinnan mukaan), miten laaja se ala on, jonka lufutarmetta kirjaston on tarjoitus tyhydyttää, pinta-alan ja wäkiluwun puolesta, ja kirjaston tulot viime wuotina, erikseen merkitynä mitkä werran on saatu lainausliikkeistä, kunnalta ja satunnaisien tulojen kautta. Sen lisäksi jopii hakemuksessa kertoa muistakin kirjaston oloja walaisewista kohdistista. Viitteenä seuratkoon kirjaston säännöt ja lainausohjeet, jos ei niittä täyhellisesti ole seuralle ennen lähetetty, jossa tapauksessa riittää että sittä hakemuksessa huomautetaan. Kaawan, joka jopii käytkettämäksi tässä pyhdyttö tietoja annettaessa, saa Ranskanwalistus-seuralta. Hakemusten pitää olla kirjastonhoitajan ja jonkun toisen luotettawan henkilön, missä kirjasto waliofunta on, mieluummin sen esimiehen allekirjoittama. Kun hakemukset owat saapuneet ja seuran kirjastowaliofunta päättänyt mitkä kirjastot tällä kertaa tulewat lahjoituksesta osalliseksi, lähetetään niille luettelo lahjoitettawiksi aiotuista kirjateofista. Wästa wästauksen saawuttua, jossa oskoon mainittu miifin rautatie-asemaan kirjat tulee lähettää, toimitetaan lahjakäärä perille. Kirjat lähetetään seuran kustannuksella wästanoittajan lähimmälle rautatieasemalle, josta hänen tulee noutaa lähetys. Selsingissä 8 p. marrask. 1902. Ranskanwalistus-seuran toimikunta. Tammikuun 14 p:n rahasto. Tästä waltioneuwos Safari Topelius wainajan perustamasta rahastosta annetaan ensi tammikuun 14 päivästä kuusi 100 markan suuruista palkintoa warrattomille, wanhioille, anstiofakille suomea tai ruotsia puhuville mies- tai naisopettajille, jotka yhytyisissä tai yleisissä kouluissa owat antaneet kristillisen

— 324 —

XXII.

Meri kuohuu yhä.

Ainoastaan yhden wiiikon ajan oliwat Antoinen laihuneet asukkaat saaneet riemuita ja katean sekä niukan rawintonfa hyösteeksi wiesjellesti ja onnittelewasti syleillä toifiansa. Taasen istui Defargen emäntä pöytänsä wieresessä entisellä paitallaan tarkastellen wieraitansa. Mutta mitään kuttia ei hänellä ollut hiukfissaan, sillä wätoojain awonainen wiesjelleisyys oli wiimeisen wiiikon aikana muuttunut erinomaiseksi warowaisuudeksi, eikä enää uskonut kohtaloansa pyhän Antoinen asukkaitten turwiin. Antoinen kaupungin ofan tataluhytytolpat oliwat wiesläkin sangen salaperäisillä ja onnettomuutta ennustawilla lyhyillä warustetut.

Defargen emäntä istui paitallaan kädet ristissä, ja puolipäiwän walossa ja kuumuudessa tarkasteli wiinimyyväläänfa sekä tattia sen ulopuolella. Molemmissa näkyi useita joukkoja wieslehtijöitä liikaifina ja turjannäköifinä, kuten ennenfin; mutta heidän wieslehtäisyhtensä oli nyt saanut jonkinlaisen uhoittelewan luonteen. Rifiifinkin myösy kurrjimmankin kersäläisen päässä näytti wäliksiksi sanowan: „Tiedän kyllä, miten wäikeaksi minun kantaiani elämän säilyttäminen on tullut; mutta tiedätte te, kuinka helposti minun kantaiani woipit musertaa teidän elämäne?“

— 321 —

sestä pirstasti ne kappaleiksi parilla woinakkaalla iskulla.

„Pitäkää ylempänä wäikeata!“ karsaji hän wanguinwartijalle. — „Tutki tarfoin tuolin ja pöydän kappaleet, Jacques. — Ja kuulepas, tässä on minun wiesfeni, ratko auksi tuo matrasfi ja tutki oljettin. — Ylempääsi wäikeanne sille!“

Tehden uhtaawan liikkeen wanguinwartijalle, meni Defarge tarkastamaan uunia, tähyteli sawu-piippuun, koputteli sen kylkiä murtoraudallaan ja wäänfi rautaristikon. Täten sai hän irti rap-pauksen muurista, tutki tarkoin sittä ja wanhaa tuhtaa sekä aukkoa muurissa.

„Suomaatto mitään puissa tahi oljissa, Jacques?“

„En mitään.“

„Kootaan kaikki kappaleet yhteen kohtaan testelle laattia, — kas noin. — Sytyttäkää!“

Wanguinwartija sytytti läjän palamaan, joka tuossa tuofiossa leimahti ilmi tuleen. Sitten ryö-miwät he ulos sellistä, jättäen pirstaleet palamaan, ja palasivat taitaifin linnan pihamaalle.

Siellä tapasivat he meren entifessä kohnassaan etsimässä itse Defargeta. Wäki waati wiinituwan isännän alettumaan sen wahdin eturintamaan, jonka tuli wartioida linnan kuwernööriä, joka oli puolustanut porttiansa ja ampu-nut ryntääjiä. Wuuten ei kuwernööri tulifi Wille-hotelliin tuomiotansa saamaan, waan päffifi ehti pakoon, ja kansan wesi jäifi kostamatta.

Tuossa intohimoisessa ja werenjanoisessa joukossa, joka ympäröitti wanhon tuiman upseeri-Raffi laupuntia.

81

Kanjanwalistuksen palvelukseen, eivätkä ennen ole tulleet palattuihki millään julkisella tavalla. Näitä muistolaajoja ei saa hakea, vaan annetaan ne jäävittömän ilmoituksen ja todistuksen nojalla Kanjanwalistus-seuran nimesä, ja tulee tällaisten ilmoitusten saapua seuralle viimeistään enni jouluf. 26 p:nä, jos mieli tulla huomioon otetuiksi, sekä tulee niissä olla tieto palattuihki ehdotetun syntymä vuodesta, missä koulussa hän on waituttanut, kuinka lauan ja millä menestysellä, sekä hänen warallisuusuhjeistaan. Jotta tällaisella ilmoituksella olisi todistus-arvo, tulee sen olla tahden tunnetun, jäävittömän henkilön allekirjoittama. Uhrautuvaa omaa etua katselemaan työ ja huomaamaton asema elämässä ylipäänsä waituttavat waalin rakkajuun.

Helsingissä 8 p. marraskuuta 1902.
Kanjanwalistus-seuran toimittanut puolesta:
M. Meurman.

M. M. Granfelt.

Kauppa- ja meriliike.

— **Uusi merikartta.** Merikartan valmistamista warten Säpin ja majakkalaima Melandersgrundin välisessä rannikkojousduusta on senaatti myöntänyt 1,450 mt.

— **Merentulkijain tiedoksi** saatetaan täten, että Pohjanlahdessa Hjojen loisto on lafannut walaisemasta 3 p:nä ja loistolaima Mahkainen jättänyt asemansa 6 p:nä tätä kuuta.

— **Saattirito.** Wisbystä sähkötettiin viime kesiwiikkona: Burjelaima Hoppet, Raumalta, on laukulaistissa ajautunut rantaan Gotlannin Sandösfä. Tarkempia tietoja puuttuu.

— **Syörylaima Finland,** kapt. Björkman, lähti täältä Syypeittin t. k. 13 p:nä puulastilla.

Kuulutuksia.

Kuulutus.

Keskiviikkona ensitulevan joulukuun kolmantena (3) päivänä kello viidestä seitsemään jälkepuolenpäivän pidetään yleinen raastuvankokous kaupungin raatihuoneella seuraavien asiain käsittelemistä warten, nimittäin:

1:o) Viiden kaupunginvaltuusmiehen vaali kolmen vuoden ajaksi Herrain Gabriel Rivellin, John Rivellin, Erik Savónin, Karl Erholmin ja

Mikä on Tukkijunkkari?

Oskar Gräsbeckin sijaan, jotka tämän vuoden lopussa ovat oikeutetut eroamaan toimestaan kaupungin valtuusmiehinä. Samalla valitaan myös valtuustoon uusi jäsen paikkakunnalta poismuuttaneen Apteekari Emil Silénin sijaan.

2:o) Valitaan tulevaksi vuodeksi 1903 takseerauslautakuntaan kaksitoista jäsentä ja kolme varajäsentä, sekä tutkijalautakuntaan kuusi jäsentä ja kolme varajäsentä kuin myös kaupungin tämän vuotisten tilien tarkastajiksi kolme henkilöä ja niille yksi varajäsen; ja samalla kun kaupungin kaikki raastuvankokouksessa äänioikeutetut asukkaat täten kutsutaan edellämäinutussa suhteessa ilmoitettuna aikana saapumaan raatihuoneelle, annetaan täten asianomaisten tiedoksi, että se ääniluetelo, jota raastuvankokouksessa tullaan käyttämään, on kahdeksan päivää sitä ennen nähtävänä Maistraatin etuhuoneessa. Uudenkaupungin raatihuoneella, marraskuun 10 päivänä 1902.

Maistraatin puolesta:
K. H. Arola.

Kungörelse.

Onsdagen den tredje (3) nästinstundande december från klockan fem till sju eftermiddagen anställes allmän rådhusstämma i stadens rådhuslokal för handläggning af följande ärenden, nämligen:

1:o) Val af fem stadsfullmäktige på tre års tid i stället för Herrar Gabriel Rivell, John Rivell, Erik Savón, Karl Erholm och Oskar Gräsbeck, hvilka vid innevarande års utgång äro berättigade att från sina befattningar såsom stadsfullmäktige afgå. Derjemte väljes äfven en ny stadsfullmäktig i stället för från orten bortflyttade Apotekaren Emil Silén.

2:o) Utses för instundande år 1903 till taxeringsnämnden tolf ledamöter och tre suppleanter samt till präfningsnämnden sex ledamöter och tre suppleanter äfvensom för granskning af stadens räkenskaper för innevarande år tre revisorer och en suppleant; och jemte det stadens samtliga vid rådhusstämma röstberättigade innevarande härmedelst kallas

att i förenämnda afseende uppgifna tid sig infinna å rådhuset, varder härmed till vederbörandes kännedom meddeladt att den röstlängd, som kommer vid rådhusstämmans att följäs, ätta dagar derförinnan hålles för granskning tillgänglig i Magistratens förnum. Nystads rådhus, den 10 november 1902.

På Magistratens vägnar:
K. H. Arola.

Kuulutus.

Koska Herrat F. Th. Lindroth, J. A. Lindholm, J. K. Ahlsten ja F. A. Palmroos tämän vuoden lopussa ovat oikeutetut eroamaan Uudenkaupungin Säästöpankin isännistöstä ja Varakonsuli J. A. Zachariassen on kuoleman kautta siitä eronnut, valitaan maanantaina kuluvaan marraskuun 24 päivänä kello 10 e. p.p. Maistraatin edessä raatihuoneella neljä uutta isäntää pankin hallitukseen eroavien sijaan kolmen vuoden ajaksi, lukien ensitulevan tammikuun 1 päivästä sekä Varakonsuli Zachariassen-vainajan sijaan yksi uusi isäntä ensi vuoden alusta kahdeksi vuodeksi; josta täten vaalioikeutetuille tieto annetaan. Uudenkaupungin raatihuoneella marraskuun 10 päivänä 1902.

Maistraatin puolesta:
K. H. Arola.

Julistus.

Niille, jotka Uudenkaupungin Vaivashoitokunnalta ovat ottaneet taikka ottaa haluavat tulevan tammikuun 1:stä päivästä mainitun seurakunnan vaivaisia holhottavaksensa maksua vastaan, ilmoitetaan että Uudenkaupungin Vaivashoitohallitus kokoontuu kaupungin raatihuoneessa

tlitstaina tulevan joulukuun 2 päivänä klo 9 edellä puolen päivän

tekemään palkinnon suostumisia vaivaisten holhoomisesta.

Uusikaupunki, marraskuun 5 p. 1902.

Vaivashoitohallituksen puolesta:
Erhard Ertman.

Huutokauppoja.

R. L. 1 k. 4 s. 22 r.

Kuulutus.

Julkisella huutokaupalla, joka toimitetaan tämän kaupungin pakka-huoneessa tiistaina ensitulevan joulukuun 2 p. alkaen klo 9 aamupäivällä, myydään sekalaista haaksirik-koutuneesta parkkilaivasta „Thrine” pelastettua kalustoa, kuten purjeita, ankureita, kettinkii, köysii y. m. tavararaa, kuin myös laivan tänne tuodut ruoka-aineet, kuten leipää, sokeria, kahvia, lihaa y. m.; josta halullisille ostajille täten ilmoitetaan. Uudenkaupungin tullikamari, 14 p. marraskuuta 1902.

Osk. Gräsbeck.

Huutokauppa.

Kesäviikkona t. k. 19 p. kello 10 a. p. myydään vapaalla huutokaupalla Ruonanperän työssä torpan huoneet, hewojen ajotaluja, 1 lehmä, lampaita, mäntylautoja y. m. Luostettavat huutajat saavat tahden kuulauden maffuajan.

Uusikaupunki marraskuun 11 p. 1902.

Emanuel Warjo.

Myytävänä.

Metalli-putsipulveria,
Putsipumaataa,
Kopea-poleraussaippuaa
Ceolinia (putsipulv.)
Rohdoskaupassa.

Tanskalaisia omenia

50 pennistä kilo

Kondiittori B. Sohlströmillä.

Uutta! Uutta! Hajuvesi-kakkuja

(Parfyntabletter)

Rohdoskaupassa.

Konttorikirjoja,
Zilinpitokirjoja,
Zilinpitovihkoja,
Zilinpitopaperia,
Lasku- ja kirjoitusvihkoja,
Laskukirjoja,
Meijerin vastakirjoja,
Räätälin mittakirjoja,
Palkollisten päästökirjoja,
Kuutiokirjoja

y. m., y. m. aina varastossa ja myydään halvimmalla

Kirjapainon konttorissa
Uudessakaupungissa.

Halutaan ostaa.

Hyvin puhdistettuja
riihikuivia

Kauroja

ostaa korkeimpaan käypähintaan

LINDÉN & WALLIN
Uudessakaupungissa.

Pajahiiliä

halutaan ostaa.

Seppä W. Huuskanen.
Uusikaupunki, Kukonmäki N:o 6.

Kuivia hyvin puhdistettuja
Alopekurus-
Timotein-
Kuminoita ja
Heinänsiemeniä

Pellavansiemeniä
ostaa käypähintoihin
Lindén & Wallin
Uudessakaupungissa.

Kauroja, Pellavan- ja Timoteiheinin siemeniä

ostaa
Carl Lundström,
Alinenkatu 11.

Halutaan ostaa

pienempi maatila. Vastausta pyydetään t. l. konttoriin.

Kadotettu.

Pois karkanut

isompi ruskea narttu jahtikoira, varustettu kaulavyöllä, johon on merkitty: H. Arvela, Vehmaa. Se henkilö, joka näkee sellaisen koiran, pyydetään siitä palkintoa vastaan ilmoittamaan herra nahkuri Grönroosille Uudessakaupungissa tai allekirjoittaneelle.

H. Arvela.

Vuokralle tarjotaan.

Huoneita vuokrattavana

H. Virtasella
Kukonmäessä.

Paikkoja saatavana.

Siivo, raitis ja uskollinen renki saa nyt heti paikan Kuddholman tilalla jos ilmoittaa itsensä

J. K. Ahlsten'ille.

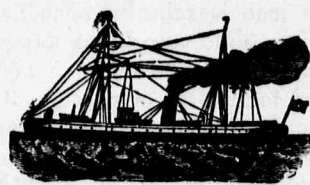
Seka-ilmoituksia.

Vakuuttakaa hevosenne Turun Hevosvakuutusyhtiössä.

Yhtiön nyt voimassa olevien sääntöjen mukaan on vuosimaksu 100 markan vakuutusarvosta tai osasta siitä marraskuun kuluessa 40 penniä sekä joulukuun aikana ainoastaan 20 penniä lukuunottamatta tarkastuspalkkiota.

(T.L.8x15)

Asiamies.

Höyrylaivaliike.

Höyrylaiva SÖDERN lähtee täältä etelään huomenna sunnuntaina aamupäivällä. Höyrylaiva AHKERA pohjoiseen t. k. 17 p. klo 1/2 i.p., etelään t. k. 20 p. klo 11 a.p.

Leonard Kräki.

Ängaren SÖDERN afgår härifrån söderut i morgon söndag på förmiddagen. Ängaren AHKERA norrut den 17 dennes kl. 1/2 e. m., söderut den 20 dennes kl. 11 f. m.

Leonard Kräki.

Uusikaupunki.

Uudenkaupungin Riihikuivattamossa 1902.

vin, tuntien hänet harmaasta takistanja ja pu-naisesta ritarinauhasta, oli ainoastaan yksi lewollinen olento, ja se oli nainen. „Katsokaapas, tuo se on minun miehenti!” huusi hän, ja oioitti miestänsä. „Se on Defarge!” Waimo seisoi liikkumattomana wanhan upseerin rinnalla, ja pysäyttäytyi lewollisena hänen wierellään, miehenjä laahatesja upseeria pitkin tatuja teloituspaihtaanja kothi; ja sinne saarvuttua, ja kun lauan uhatut iskut ja lyönnit alkoivat kohdata wanhaa upseeria, seisoi waimo yhä lewollisena hänen wierellään, kunnes upseeri kuoliaana waipui maahan; silloin nainen äkkiä elostui, astui jalallansa kuolleen miehen niskalle, ja kauhealla, aitoja walmiina olleella puukollansa irtileittäsi hänen päänsä.

Ja nyt oli tullut hetki, jolloin Antoinen ajukkaat alkoivat toteuttaa hirveitä aatettansa, ripustaa ihmisiä roikkumaan tulituslyhtyjen asemasta, näyttääksensä, että heilläkin kerran oli walta käsissänjä. Antoinen ajukkaat meri kuobui, ja tyrannien ja rautakouraisten wallassa olijoitten weri wirtasi — wirtasi pitkin oikeuspalatsin rap-pusia, jolla kuwernöörin hengetön ruumis wirtui, ja kostutelti Defargen emännän kengän pohjaa, jolla hän painoi kuwernöörin ruumiista fillä aittaa kun toiset sitä paloittelivat. „Ottakaa alas tuo lyhty!” komenteli joku joukosta löydettyänsä uuden uhrin. „Tässä on muuan sotamies, jota on asetettava wahtivuorollensa!” Ja wahtisotamies ripustettiin katulyhtyyn paaluun, — ja meri wyö-ryi edelleen.

Tuo meri oli musta, uhkaawa ja häwittä-wän tyrskäinen, jonka synnyys ja woima oli tun-tematon. Se oli muodostunut hurjista eteenpäin ryntääwistä olennoista, fotosohaluista äänistä ja raiwoa uhtuwista kaswoista, joitten omistajat oliwat kawaistut kärsimysfien ahjossa siffi, kunnes fäälintunteet oliwat heissä kuolleet.

Seitsemän wapautettua wanfia, seitsemän weristä päätä keihäitten päisjä, pelätyn wanfilan awaimet, muutamia löydettyjä kirjettä ja muis-toja entisaikain wangeista, jotka aitoja fitten oli-wat kuolleet — nämät ja paljon muutakin oliwat ne woitonmerkit, joita Antoinen ajukkaat kaituwin askelin mukanaan kuljettivat Pariisista kesi-pai-toilla heinäkuuta 1789.

Taiwas suofoon, että nämät oliwiwat waan Lucie Darnayn mielikuvituffia, ja että nuot ku-wat pysyisi kaukana hänestä! Sillä ne oliwat mie-lettömiä, raiwoifia ja waaralliffia. On jo tulu-nut pitkä aika sittä, kun wiinitynnyri särkyi De-fargen wiinituwan owen edessä, ja Antoinen ajuk-kaat tahrivat punaififfi kätenjä, kaswonja ja waat-teensa. Sen Lucie näki. Taiwas warjelloon Lu-cieta näkemästä samaa näytelmää uudelleen.